

8.10.2025

Kuusamon Vanhusneuvosto vakavasti huolestunut Kotihoidon, Omaishoidon ja Ikäihmisten palveluiden tilasta

Kuusamon Vanhusneuvosto osoittaa vakavan huolestumisensa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen eli Pohteen kotihoidon, omaishoidon ja ikäihmisten palveluiden tilasta vaatiessa resursseja ja henkilökuntaa ikäihmisten palveluihin.

Vanhusneuvostolle tulee viestiä kentältä, että ikäihmiset, joiden fyysinen tila on heikentynyt niin, etteivät he pärjää yksin kotona eivät saa riittäviä kotihoidon palveluita tai pääse ajoissa ympärivuorokautisen hoivan piiriin.

Vanhusneuvosto vaatii lisää resursseja kotihoitoon ja lisää sijoituspaikkoja ympärivuorokautisen hoivan asiakkaille. Pohteen ikäihmisten palveluista ei ole enää leikkausvaraa, sen sijaan palveluihin pitää kohdistaa lisää resursseja.

Lisäresurssit tarkoittavat sitä, että kotihoidon henkilökunnalle taataan riittävät käyntiajat (**aikatakuu vrt. hoitajamitoitus**) asiakkaille ja lupa hoitaa asiakkaat niin, että he ovat puhtaita, puettuja, ravittuja, lääkittyjä ja elinympäristö on sekä siisti että turvallinen.

Riittävä työaika/työtehtävät mahdollistavat asiakkaalle hyvän ja turvallisen asumisen kotona mahdollisimman pitkään, näin säästään muita tahoja kuten ensihoito, päivystys, akuuttisosasto ja sosiaalihuollon työntekijät.

Tukipalveluita niin kotipalvelusta kuin omaishoidosta ei voi leikata enää lisää eikä näiden omavastuita voi nostaa. Tukipalveluita ovat mm. apuvälineet, kodin muutostyöt, haavanhoitovälineet, kuljetuspalvelut, vaippapalvelut, turvapalvelut, lääkehoidon palvelut, päivätoiminta, vuorohoito, ateriapalvelu, yöhoito jne. Pohteen tulee panostaa myös asiakkaiden ja työntekijöiden hyvinvointiin hankkimalla sähköisänkyjä työergonomiaan.

Toivomme mahdollisuutta osallistua ja ottaa kantaa **uusittavaan omaishoidon sääntökirjaan** ennen sen hyväksyntää.

Ympärivuorokautinen asuminen omassa kotikunnassa on mahdollistettava 100 % asiakkaan niin halutessa. Asumiseen pääsyn kriteereitä tulee tarkastella yksilöllisesti ja oikea-aikaisesti.

Työvoimapula ei ole peruste ihmisten riittämättömälle ja huonolle hoidolle. Työvoimaa riittää, kun työoloista pidetään huolta. Vanhusten hoidossa tämä tarkoittaa konkreettisesti sitä, että hoitajalla on riittävä työaika hoitaa asiakasta ja tehdä ne työtehtävät, jotka mahdollistavat hyvän ja turvallisen elämän. Työn merkityksellisyys on työssä jaksamisen vahvin resurssi ja sen takaa vain riittävät käyntimäärät ja käyntiajat asiakkaan luona. Pohde on väittänyt, että ongelmana on, ettei työntekijöitä ole kotipalveluun. Tämä väite ei pidä paikkaansa, työntekijöitä on, mutta heitä ei palkata.

Toivomme mahdollisuutta tulla keskustelemaan kasvotusten tämän hetken vanhustyön haasteista. Rakentavaa yhteistyötä kenttätöitä tekevien kanssa tulisi edistää eikä päinvastoin.

8.10.2025

Tiivistettynä:

1. Yhä toimintakyvyltään heikommat ihmiset asuvat kotona yksin.
2. Tarvitsevat hyvän perushoidon sis. hygienian hoidon, vaatetuksen, ruoka- ja lääkehuollon, pyykki- ja jätehuollon (ostavat jo nyt itse jalkahoidon, fysioterapian, siivouksen, kauppa- ja ulkoiluavun sekä muun asiointiavun, näistä tällä hetkellä vain 35 % kotitalousvähennysoikeus), omaisia on harvalla apuna.
3. Hoitajille taataan riittävä työaika töiden tekemiseen.
4. Tuki- ja asumispalvelut ylläpidetään riittävinä ja hinnoiltaan asiakkaiden maksukyvyn mukaisina.
5. Riittävä työaika ja oikea-aikaiset/hintaiset palvelut mahdollistavat inhimillisen/turvallisen vanhuuden säästämällä muita tahoja.
6. Työergonomia on huomioitava myös kotihoidossa.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella, Pohteella on nyt mahdollisuus olla suunnannäyttjä omilla toimillaan koko Suomessa, jossa päätökset perustuvat ei ensisijaisesti rahaan vaan arvoihin, jossa Suomessa saa vanheta ja heikettä turvallisesti luottaen hyvinvointivaltioon.

Kuusamon vanhusneuvoston puolesta,

Flöjt Mika, vanhusneuvoston puheenjohtaja
Tornberg-Karjalainen Mervi, vanhusneuvoston varapuheenjohtaja
Ervasti Pirkko, jäsen, Kuusamon Hengitysyhdistys ry
Paloniemi Hilkkka, jäsen, Tammenlehti Kuusamon Perinnetoimikunta
Pitkänen Liisa, jäsen, Kuusamon Invalidit ry
Jormakka Laura, jäsen, Kuusamon Mielenterveyden Tuki ry
Hannola Pirjo, jäsen
Marsch Mia, jäsen, Koillismaan Omaishoitajat ja läheiset ry
Kyyhkynen Pentti, jäsen, Kuusamon Eläkeläiset ry
Virranniemi Oili, jäsen, Koillismaan Diabetesyhdistys ry
Mänttari Eeva-Brita, jäsen, Koillismaan Senioriopettajat ry
Ervasti Heino, jäsen, Eläkeliiton Kuusamon yhdistys
Hömppi Kalevi, varajäsen, Eläkeliiton Kuusamon yhdistys
Pitkänen Briitta, varajäsen, Koillismaan Seudun Muisti ry
Käsmä-Karjalainen Saila, varajäsen, Koillismaan Omaishoitajat ja läheiset

